

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНИ ТА США

Дискурс між партнерами

Український центр економічних та
політичних досліджень
ім. Олександра Разумкова

THE ATLANTIC COUNCIL
OF THE UNITED STATES

Члени робочої групи -

Співголова: Юрій Щербак,
радник Голови Верховної Ради
України, колишній Посол
України у Сполучених Штатах
Співголова: Стівен Пайфер,
колишній Посол США в
Україні (1998-2000)

Костянтин Кононенко,
заступник керівника
Управління
зовнішньополітичних проблем
національної безпеки, Рада
національної безпеки та
оборони України

Віктор Нікітюк, начальник
Управління євроатлантичного
співробітництва, Міністерство
закордонних справ України
Олександр Сушко, директор,
Центр миру, конверсії та
зовнішньої політики України
Валерій Чалий, директор
міжнародних програм,
Український центр
економічних та політичних
досліджень ім. Олександра
Разумкова

Стівен Ларрабі, голова Ради з
питань європейської безпеки,
RAND Corporation
Ян Нойце, асистент
директора, Програма з питань
трансатлантичних відносин,
Атлантична Рада Сполучених
Штатів

Володимир Пархоменко,
старший науковий працівник,
Атлантична Рада Сполучених
Штатів

Джефрі Саймон, старший
науковий працівник та
аналітик, Інститут
національних стратегічних
досліджень, Національний
університет оборони

Засідання робочої групи
Київ, листопад 2005 р.

Рекомендації з питань зовнішньої політики та національної безпеки

1. Процес ухвалення рішень у сфері національної безпеки та зовнішньої політики

Загальна інформація

- Робоча група повернулася до наданої нею у червні ц.р. рекомендації стосовно того, що “уряду України слід виробити ефективну і узгоджену структуру ухвалення рішень у галузі зовнішньої політики, що базується на чіткому розмежуванні відповідальності між суб’єктами ухвалення зовнішньополітичних рішень”.
- Робоча група провела семінар з метою представити структуру Національної ради безпеки США та набутий досвід, що його можна було б використати в Україні.
- Робоча група обговорила документ щодо структури сучасного процесу ухвалення зовнішньополітичних рішень в Україні.

Рекомендації

Урядові України

- Уряду України було б доцільно розглянути питання створення постійно діючої підпорядкованої Раді національної безпеки і оборони (РНБО) України структури для сприяння тіснішій міжвідомчій координації та підготовці варіантів політичних стратегій на робочих рівнях. До складу цієї структури могли б увійти постійні регіональні і/або функціональні комісії.
- Уряду України варто розглянути, як саме пристосувати структури ухвалення зовнішньополітичних рішень, включно з РНБО, аби забезпечити узгоджений процес зовнішньополітичної координації між президентом і прем’єр-міністром у період після майбутньої конституційної реформи.
- Уряду України необхідно так спрямувати процес ухвалення урядових рішень, аби виключити будь-яке дублювання у міжвідомчих координаційних механізмах.
- Уряду України було б доцільно при ухваленні рішень делегувати більше повноважень робочим рівням усіх суб’єктів ухвалення зовнішньополітичних рішень.

Програма робочої групи на майбутнє

- Робоча група погоджується продовжити роботу над цим питанням у період між цим та наступним засіданням з метою вироблення більш конкретних рекомендацій.
- Члени робочої групи домовились, що під час наступного зібрання українська сторона проведе семінар на тему міжвідомчої координації питань зовнішньої політики і національної безпеки у період після майбутньої конституційної реформи.
- Робоча група погоджується розглянути можливості для зміцнення контактів між Радою національної безпеки США та РНБО України.

2. Українсько-американські відносини

Загальна інформація

- Робоча група вітала початок діалогу між Україною та США з питань енергетичного сектора.
- Робоча група також схвалила активізацію контактів між Верховною Радою України і Конгресом США та зазначила, що такі контакти слід і надалі підтримувати та зробити їх більш систематичними.
- Крім того, робоча група схвально оцінила зростання ролі громадських організацій у зміцненні українсько-американських відносин.

Рекомендації

Урядові України та урядові США

- Робоча група повернулася до наданої нею у червні ц.р. рекомендації із закликом до уряду України “співпрацювати з Верховною Радою України над ухваленням і запровадженням нового закону, спрямованого на боротьбу із піратством у сфері оптичних носіїв інформації” та до уряду США – “співпрацювати з Конгресом над скасуванням для України поправки Джексона - Веніка”. Робоча група зазначає, що уряд України досягнув успіху, ухваливши закон про інтелектуальну власність та оптичні носії інформації, і закликає уряд США до активної роботи із Конгресом з тим, щоб прийняти закон, який звільняє Україну від дії поправки Джексона - Веніка.
- Уряду України та уряду США необхідно завершити всі процедури, пов’язані з визнанням України країною з ринковою економікою.
- Уряду України та уряду США слід сконцентруватися на виконанні спільної заяви від 4 квітня 2005 року і публічно прозвітувати ще до наступного українсько-американського саміту.

Програма робочої групи на майбутнє

- Робоча група погоджується розпочати процес перегляду цілей, окреслених у спільній заяві від 4 квітня 2005 року, та представити отримані ними результати на засіданні “за результатами річної оцінки”, що відбудеться під час наступної зустрічі.
- Робоча група погоджується організувати наступну зустріч у червні 2006 року.

3. Членство України в НАТО

Загальна інформація

- Робоча група повторно наголошує на важливості інтеграції України у НАТО для національної безпеки України.
- Робоча група вітає прогрес, що його досягнуто у відносинах між Україною і НАТО.
- Робоча група відзначає, що проведення вільних і чесних виборів у березні 2006 року стане потужним сигналом про відданість України демократичному політичному курсові.
- Робоча група також відзначає, що, попри досягнутий прогрес у реформуванні оборонного сектора, необхідно і надалі докладати зусилля, зокрема у реформуванні економічного сектора та сектора національної безпеки.
- Робоча група відзначає важливість узгодженого підходу з питань НАТО між президентом та прем’єр-міністром, зокрема через ініціювання широкого обговорення стратегії національної безпеки України.
- Робоча група закликає політичні партії України виступити з публічною декларацією, де входження України у НАТО буде віднесено до числа ключових зовнішньополітичних пріоритетів.

Рекомендації

Урядові України

- Робоча група погоджується, що з метою подальшого поглиблення стосунків між Україною та НАТО, кінцевою метою якого є входження України до альянсу, урядові України необхідно:
 - докладати постійних зусиль з метою досягнення прогресу у реформуванні політичного, економічного, оборонного секторів та сектора національної безпеки;

- проводити далі за підтримки громадських організацій кампанію інформування громадськості, з тим, аби продемонструвати до середини 2008 року зростання громадської підтримки входження України до НАТО;
- співпрацювати з Верховною Радою задля прийняття нового закону стосовно основних засад зовнішньої політики, де входження України до НАТО було б віднесено до ключових цілей.
- Робоча група переконана, що за послідовного здійснення урядом України заходів у вказаних вище ділянках та за належної підтримки з боку США та НАТО, наступні амбітні цілі є цілком реальними для досягнення:
 - грудень 2006 р., саміт “Україна – НАТО”: Україна і НАТО приступають до виконання Плану дій щодо членства [у НАТО] (Membership Action Plan - MAP)
 - 2008 – 2009 р., саміт “Україна – НАТО”: НАТО робить Україні пропозицію щодо членства
 - 2011 – 2012 р.: Україна вступає до НАТО.

Програма робочої групи на майбутнє:

- Робоча група погоджується щодо необхідності дослідити аргументацію критиків членства України в НАТО, включаючи вплив членства України в НАТО на її військово-промисловий комплекс, для використання отриманих експертних оцінок у кампанії інформування громадськості.

4. Інтеграція України у Європейський Союз

Загальна інформація

- Робоча група вітала підготовку Плану дій “Україна – ЄС” для співпраці у сфері науки й техніки.
- Робоча група схвалила початок моніторингу за виконанням Плану дій “Україна – ЄС” консорціумом експертів – представників громадських організацій під керівництвом Центру Разумкова.

Рекомендації

Урядові України

- Уряду України необхідно забезпечити ефективну координацію між різними урядовими структурами, відповідальними за інтеграцію України у Європейський Союз.
- Уряду України, за підтримки громадських організацій, необхідно розробити кампанію інформування громадськості щодо членства у Європейському Союзі, спрямовану на ЗМІ, місцеве самоврядування та наукову спільноту.
- Уряду України необхідно співпрацювати із Верховною Радою, аби сприяти налагодженню парламентського зв'язку з Європейським парламентом через дипломатичну місію у Брюсселі.

Програма робочої групи на майбутнє

- Робоча група погоджується і надалі зосередити свою увагу на процесові реалізації Плану дій “Україна – ЄС” під час свого наступного зібрання, що відбудеться у червні 2006 року.

5. Роль України у регіоні

Загальна інформація

- Робоча група відзначає, що після Помаранчевої революції Україна має унікальну можливість стати зразком демократії та успішних перетворень у регіоні.

Рекомендації

Урядові України та урядові США

- Продовжити нинішню політику, що йде в річищі політики ООН, ЄС, ОБСЄ та інших міжнародних організацій, на опротестування грубих порушень прав людини та демократичних практик у регіоні.
- Уряду України у співпраці з урядом США було б доцільно вивчити багатий досвід Комісії США з безпеки і співпраці у Європі (яка є міжвідомчою комісією) у сприянні захисту прав людини і посиленні міжнародної безпеки.

Урядові України

- Уряду України необхідно запросити українські громадські організації до справжнього партнерства у формуванні політики та здійснення моніторингу щодо забезпечення прав людини.
- Уряду України слід і далі спрямовувати свої зусилля на вирішення конфлікту у Молдові та посилення своєї позиції як доброго сусіда та надійного партнера у регіоні в цілому.

Програма робочої групи на майбутнє

- Робоча група погоджується обговорити окремі українські ініціативи, як-от “Спільнота демократичного вибору”, під час свого наступного зібрання.
- Робоча група планує обговорити загальний напрям та дати оцінку ефективності регіональної політики України.

За більш детальною інформацією просимо звертатися до Фондації “Україна – США” за адресою:

04070, м. Київ

вул. Боричів Тік, 35-в

Тел.: 380 (044) 537-6230

Факс: 380 (044) 537-6231

www.usukraine.org/dialogue.shtml